

6. З метою врахування зазначених вище особливостей у рамках викладання предмету «Фінанси» було розроблено лекції з окремих тем, у яких було використано відеоматеріали. При цьому відеоматеріали містили інформацію, яка надавалась шляхом поступового додавання логічних графічних елементів (малювання). У той же час, графічне викладання матеріалу супроводжувалось коментарями лектора. До початку показу відеоматеріалів пропонувався перелік питань, які повинні виникнути в результаті їх перегляду. Таким чином, увага слухачів із самого початку концентрується на важливих моментах лекції. Після перегляду матеріалів питання, які були поставлені заздалегідь, задаються знову.

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

підвищити ступінь задоволеності слухачів від результатів лекційного заняття. При цьому створюються оптимальні умови сприйняття інформації для всіх присутніх на лекційному занятті. В підсумку, все це дозволяє перетворити присутніх з пасивних слухачів лекції на активних її учасників, що виключає можливість оцінювати витрачений на лекції час як пасивне очікування, створює умови для участі всіх присутніх у проведенні лекційного заняття.

Список використаної літератури

1. Gallo, C. The Presentation Secrets of Steve Jobs / Carmin Gallo. — MacGraw Hill, 2010. — 238 с.
2. Massaro D. W. Perception Ear and Eye: A Paradigm for Psychological Inquiry / Dominic Lawrence Massaro. — Lawrence Erlbaum Associates, Inc, 1987. — 327 p.

*Тимченко О. М., д-р екон. наук, професор
кафедри фінансів*

УПОДОБАННЯ СТУДЕНТІВ, БАЛАНС РОБОЧОГО ЧАСУ І НАУКОВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Дисципліна «Податковий менеджмент» має потужний потенціал для посилення наукової складової у навчальному процесі. Адже в

теорії і в практиці управління податками є широке коло проблемних питань, що потребують наукової розробки. До цього слід додати, що студенти магістерської програми, на якій викладається ця дисципліна, вже мають певний багаж знань з питань оподаткування, досвід участі у наукових конференціях, олімпіадах та конкурсах наукових робіт. Отже база для розвитку наукових досліджень є.

Передусім посилення наукової складової навчального процесу можливе під час лекційного курсу, з якого починається навчання на магістерській програмі. Кожна тема містить розмаїття проблемних питань, які можна обговорювати із студентами в ході лекції. Проте як показує досвід, після 5—7 хвилин дискусії, більшість студентів просить продовжити фактично диктувати матеріал, оскільки вони зацікавлені в тому, щоб у них був конспект, який потім можна було б використати для підготовки до іспиту. Інформація ж, отримана під час дискусії, як правило, не запам'ятовується. Наявність опорного конспекту лекцій у кожного студента і попереднє його опрацювання (як це, до речі, практикується у зарубіжних країнах) дала б змогу розвивати дискусію. Але забезпечити кожного студента опорним конспектом технічно неможливо, роздрукувати матеріал із Web-CT студент не може, а готуватися по матеріалах на паперових носіях набагато зручніше, ніж на електронних.

Науковий характер мають також індивідуальні завдання, які треба виконати на базах практики. Під час виконання цих завдань необхідно зібрати численний статистичний матеріал, систематизувати, проаналізувати його, виявити проблемні питання, зробити висновки, обґрунтувати пропозиції. Проте значна частина необхідної інформації на базах практики студентам не надається під виглядом секретності. Це не дає можливості провести якісне, ґрунтовне наукове дослідження і отримати відповідні результати. Слід зауважити, що й передбаченого навчальним планом робочого часу студента навряд чи достатньо для наукової роботи. Зробимо прості підрахунки. Перший семестр для студентів магістерської програми триває 15 тижнів, з яких 10 студент знаходиться на практиці, відпрацьовуючи 4 повні робочі дні. На виконання навчальних завдань (а їх як мінімум 3 по кожній з 5 дисциплін) залишається два робочі дні (20 днів за час проходження практики). З урахуванням робочого часу 5 тижнів (30 робочих днів), протягом яких студент не перебуває на практиці, для виконання навчального плану I семестру (720 годин) необхідно працювати понад 14 годин на день, що практично неможливо. Зауважимо, що додатково до завдань навчального плану необхідно написати звіт за перший етап проходження практики, перший розділ дипломної роботи.

Для студентів, що бажають поглиблено займатися науковими дослідженнями, передбачені засідання наукових гуртків. Підготовка доповіді та її презентація включені до вибіркового завдання. Проте, як показує практика, студенти обирають це завдання лише задля того, щоб отримати поточні бали. Вони не приходять на консультації до викладача у процесі проведення досліджень і підготовки доповіді. У результаті проведена наукова робота має формальний характер.

На нашу думку, залучати до наукової роботи варто не всіх студентів, а виокремити невелику групу тих, хто дійсно спроможний і зацікавлений у ґрунтовних наукових дослідженнях. Для таких студентів треба розробити індивідуальний навчальний план з обов'язковим виділенням часу на наукову роботу.

*Тинний В. І., старш. викл.,
кафедра іноземних мов ФЕФ*

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНОГО СЕРЕДОВИЩА

Для сучасної системи освіти України характерним є визнання об'єктивної необхідності багатогранності та креативності мислення, сприйняття світу, усвідомлення прямого впливу інноватики при підготовці фахівців для подальшого успішного прогресу в усіх галузях економіки країни.

На нашу думку, інновація, як цілісна система, свідомо використовується як механізм розвитку, що спирається на спеціально організовану, продуктивну діяльність. Вона має сприяти всебічній реалізації інноваційної здатності фахівця, є сформованою і виявляє себе як якість його професійної культури. Інноваційність у будь-якому виді діяльності людини безпосередньо пов'язана із самостійністю. Звідси і пріоритети, що все більш стають очевидними у світовій педагогіці кінця ХХ—початку ХХІ сторіччя. Практично в усіх розвинених країнах світу наголос у розвитку педагогічних технологій у процесі реформування систем освіти зроблений на навчанні умінню самостійно добувати потрібну ін-